

Arkivsak:

Arkivkode:

Saksbeh: Øyvind Henriksen

Saksgang:

Oppvekst-, miljø og kulturkomiteen

Møtedato

16.04.2013

SAK 10/13 TILSYN I BYDELENS BARNEHAGER

Tilsyn i bydelens barnehager

I denne saken gis det en kort gjennomgang av de tilsyn som gjøres i bydelens barnehager og en kort status på de tilsyn som ble foretatt i 2012.

Lover og forskrifter det må føres tilsyn etter:

- Lov 17.06.2005 nr. 64 om barnehager, med følgende forskrifter:
- Forskrift 01.12.1995 nr. 928 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- Forskrift 19.07.1996 nr. 703 om sikkerhet ved lekeplassutstyr
- Forskrift 19.03.2004 nr. 539 om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd
- Forskrift 16.12.2005 nr. 1477 om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage
- Forskrift 16.12.2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager
- Forskrift 16.12.2005 nr. 1507 om pedagogisk bemanning
- Forskrift 16.12.2005 nr. 1508 om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder
- Forskrift 16.12.2005 nr. 1509 om politiattest i henhold til barnehageloven
- Forskrift 16.12.2005 nr. 1555 om familiebarnehager
- Forskrift 01.03.2006 nr. 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Forskrift 10.05.2011 nr. 532 om standardvedtekter for kommunale barnehager i Oslo kommune

Videre føres det tilsyn med barnehagenes lekeplassutstyr.

Utover dette er det i alle barnehager etablert internkontrollrutiner som dekker alle sider ved driften, med prosedyrer som skal sikre trygg og sikker drift. Hvert år gjennomfører leder i barnehagen verneunder med barnehagens verneombud.

Lov om barnehager (barnehageloven)

Det er bydelens bestillerkontor for barnehager som er ansvarlig for tilsynet etter dette lovverket. Dette gjelder alle de områdene som er beskrevet i loven med unntak av forskrift om miljørettet helsevern som forvaltes av bydelsoverlegen.

Tilsyn foretas hvert år i alle barnehager og gjøres både som elektronisk- og stedlig tilsyn:

Elektronisk tilsyn

Alle barnehagene skal i løpet av året avgi elektronisk rapport. Rapporten omhandler følgende områder (eksempel vedlagt):

1. Vedtekter
2. Godkjent areal og vedtaksfestet arealnorm
3. Kjennskap til de lover og forskrifter som regulerer barnehagedriften og etablerte internkontrollrutiner
4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg – bekreftelse på at dette er etablert og rapportering på gjennomførte møter
5. Bemanning og utdanning samt. Rapportering på om det er søkt dispensasjoner der dette har vært påkrevet, vurdering av bemanning, politiattester, taushetserklæringer, opplysningsplikt
6. Gjennomførte helsekontroller med henblikk på tuberkulose
7. Årsplan – forankring og målsetting
8. Levering av årsplan til kommunen

Stedlig tilsyn i den enkelte barnehage

Det er gjennomført tilsyn i alle de kommunale- og private barnehagene i 2012. Det stedlige tilsynet er ofte temabasert og omhandler aktuelle temaer i barnehageloven eller i rammeplan for barnehager. Tilsynet i 2012 hadde tema; dokumentasjon og godkjenning. Den elektroniske tilsynsrapporten ble gjennomgått med styrer/enhetsleder i den enkelte barnehage for å sikre at de områdene som var beskrevet i rapporten var tilfredsstillende.

De avvikene som ble funnet i tilsynet for 2012 var i hovedsak knyttet til pedagogisk bemanning. Der det ikke er ansatt førskolelærer i alle pedagogisk leder-stillinger skal det søkes dispensasjon etter egne rutiner (se vedlagt søknadsskjema). Søknad sendes til bydelen og etter vurdering innvilges midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet. Denne dispensasjonen gis i inntil ett år. Ved søknad om dispensasjon må styrer/enhetsleder dokumentere at stillingen har vært utlyst og gi informasjon om den det søkes dispensasjon for (utdanning og erfaring). Det skal også dokumenteres om det er gitt dispensasjon tidligere, samt gis en begrunnelse for søknaden. Avvik i forhold til pedagogisk bemanning med førskolelærerutdanning er ikke et lovbrudd, da loven åpner for midlertidige dispensasjoner. Bydel Grünerløkka har siden 2007 utvidet barnehagetilbudet med 1000 plasser. En slik utbygging påvirker naturlig nok rekrutteringen av førskolelærere og fører til at man til tider vil ha behov for dispensasjoner. Ved utgangen av 2012 var det innvilget dispensasjon på til sammen 41,4 stillinger i de kommunale barnehagene (18,7%) og 15 i de private barnehagene (29,7%).

7 barnehager hadde avvik på pedagogisk bemanningen, da denne ikke var justert i tråd med presisering gitt av Kunnskapsdepartementet 15.08.12, der det fremkommer at alle stillinger som pedagogisk leder skal være 100%. Frist for lukking av disse avvikene er satt til 15.08.13 og alle disse vil bli lukket.

En privat barnehage drifter barnehage i lokaler som ikke er regulert til formålet. Her er eier pålagt å igangsette søkerprosess for omregulering.

Årsmelding

I tillegg til elektronisk- og stedlig tilsyn sender alle barnehager inn årsmelding for sin virksomhet i desember hvert år. Årsmeldingen omfatter:

- Status for driften
- Type barnehage
- Eier og driftsform
- Godkjenning med areal og arealutnyttelse
- Åpningstider
- Tilsynsstatus
- Opplysninger om antall barn og oppholdstider
- Minoritetsspråklige barn i barnehagen og språkstimulering
- Prioritet ved opptak og barn med nedsatt funksjonsevne
- Foreldrebetaling
- Opplysninger om stillinger og personale
- Antall ansatte etter kjønn
- Antall ansatte etter utdanning

Rapportering til byrådsavdelingen for kunnskap og utdanning (KOU)

2. tertial hvert år avgir bydelen rapport om sitt tilsynsarbeid til KOU. (Se vedlagte rutiner og skjemaer)

Kontroll av lekeapparater

Lekeklassinspektørene AS gjennomførte kontroll av alle de kommunale barnehagen i 2012. Avvikene kategoriseres som A (fare for død), B (fare for alvorlig helseskade), C (fare for mindre helseskade), og D (observasjon). A-avvik lukkes automatisk. I 2012 benyttet bydelen deler av sitt mindreforbruk fra 2011 til å lukke alle A, B, og C avvik.

Tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern

Bydelshelsetjenesten fører tilsyn basert på tilsynsplanen for miljørettet helsevern. Tilsynet er basert på risikoklassifisering av virksomhetene, herunder barnehagene. Det gjøres også individuelle vurderinger av den enkelte virksomhet ved fastsettelse av tilsynsfrekvensen. Tilsynsfrekvensen for barnehager er hvert 3. til 4. år og er utarbeidet i fellesskap med alle helsekonsulentene i Oslo (Helsekonsulentforumet i Oslo).

Konkret vil bydelshelsetjenestens tilsyn innebære innhenting av opplysninger fra virksomheten (papirtilsyn) eller ved systemrevisjoner, der en eller flere bestemmelser er gjenstand for tilsynet.

Offentlig tilsyn er myndighetenes utadrettede aktivitet for å påse at lover og forskrifter etterleves. Barnehager omfattes av *miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* og virksomhetene skal føre internkontroll. Tilsynspraksis er at bydelshelsetjenesten utfører sine tilsynsoppgaver i form av systemtilsyn og befaring i virksomheten for verifikasjoner og for å kartlegge virksomheten nærmere, samt for å gi råd og veiledning.

Systemtilsyn innebærer at tilsynsmyndigheten fører tilsyn basert på virksomhetens egne premisser, dvs. i forhold til det systemet eller de rutinene virksomheten har for å kontrollere seg selv. Hensikten med eksterne revisjoner er å kontrollere om lover og forskrifter etterleves på en systematisk måte. Tilsyn varsles i god tid, slik at virksomhetene får tilstrekkelig med tid til å

forberede seg og etablere de nødvendige rutiner. Det utføres i utgangspunktet anmeldte tilsyn, men hendelses- og klagebaserte tilsyn vil kunne utføres som uanmeldte tilsyn.

I 2012 ble det sendt ut varsel til 10 barnehager, hvor 4 hadde tilsyn og 8 ble varslet om tilsyn og bedt om opplysninger før nærmere avtale om tilsyn. Utover dette ble det utført 3 tilsyn ift radon i tillegg til oppfølging av Omsorgsbygg Oslo KF's arbeid med radonkartlegginger i barnehager.

Utførte tilsyn i 2012:

Virksomhet	Kommunal	Besøksadresse	Tilsyn	Godkjent dato
Sinsen kirke barnehage	Nei	Lørenveien 13	04.12.2012	18.01.1999
Oppfølging av innrapporterte radonverdier. Status: Ikke mottatt tilbakemelding. Purret opp handlingsplan. Følges opp i 2013.				
Ola Narr barnehage	Ja	Grenseveien 19	18.05.2012	21.12.2006
Ingen avvik.				
Kråkeslottet barnehage	Ja	Trondheimsveien 48	23.04.2012	09.03.2010
Ingen avvik.				
Sjokoladefabrikken barnehage	Ja	Sofienberggata 37	23.04.2012	
1 avvik. Følges opp i 2013.				
Sofienbergparken barnehage	Ja	Helgesensgate 63	18.04.2012	08.12.2000
4 avvik. Følges opp i 2013.				
Bellevue Gård Barnehage	Ja	Helgesens gate 92	16.04.2012	04.12.2000
5 avvik, hvorav 2 er lukket.				
Kulturparken FUS barnehage AS	Nei	Sofienberggata 58	30.03.2012	
5 avvik. Følges opp i 2013.				
Hammerfestgata barnehage	Ja	Hammerfestgata 12-16	26.03.2012	20.09.2007
Kartleggende tilsyn/befaring og innhenting av opplysninger i 2012. Følges opp i 2013.				
Rodeløkka Barnehage	Ja	Tromsøgata 2	26.03.2012	
4 avvik: 3 avvik er lukket. Det siste vil trolig lukkes ved bytte av renholdsfirma. Radon: Tilfredsstillende under forutsetning av at ventilasjonsanlegget er i drift på full kapasitet og er riktig innregulert. Tilbakemelding fra OBY 05.04.2013 om at analyser og rapport vil foreligge i løpet av uke 16.				
Keyserløkka Barnehage	Ja	Einars vei 7	24.01.2012	07.07.2011
Radon: Siste målerapport vil være klar i april 2013.				
Samisk barnehage	Ja	Helgesens gate 94	10.01.2012	17.01.2007
Papirtilsyn. Målt radon i barnehagens åpningstid: 18 Bq/m3. Tilfredsstillende så lenge ventilasjonen er i drift.				

Bydelshelsetjenesten gir også informasjon til aktuelle virksomheter etter behov og gir råd og veiledning ved henvendelser fra virksomhetene.

Bydelsutvalgets tilsyn og kontroll med barnehagedriften

Det er muntlig ytret ønske om å etablere tilsynsutvalg for barnehagene. Bydelsdirektøren har undersøkt mulighetene for dette. Det ser ikke ut til at dette er i strid med kommunelovens §12. Det må i tilfelle være kommunens egne reglement som er til hinder for dette.

I sak vedr. opprettelse av sykehjemsnemnd i Bydel Østensjø, er det fra EST kommentert at dette ikke er i strid med kommuneloven, men at bydelsreglementets bestemmelser om bydelsutvalgets myndighet og myndighetsfordeling i bydelene, er til hinder for dette. I byrådsavdelingens svar til Bydel Østensjø vurderes bydelsreglementets §2-6 vedr. myndighet til å opprette råd, nemnder og utvalg til å være begrenset til de som er nevnt i reglementet med de formål som fremgår av bestemmelsen. Bestemmelsen sees derfor ut fra sin ordlyd å være uttømmende.

Det er noe uklart hvor vidt det gis adgang til å opprette eget tilsynsutvalg for barnehager i Bydel Grünerløkka. Et slikt utvalg vil i tilfelle måtte gjennomføre tilsyn i 33 kommunale og private barnehager. Dette er et omfattende arbeid og et eventuelt tilsynsutvalg vil ikke kunne ha kapasitet til å gjennomføre dette. Tilsynsutvalget vil derfor kun ha kapasitet til å gjennomføre tilsyn i et utvalg barnehager. Grensesnittet mellom tilsynsutvalgets rolle og bydelens egen tilsynsfunksjon måtte også avklares og beskrives.

Bydelsdirektøren har forståelse for at bydelsutvalget ønsker en bedre innsikt i bydelens barnehagedrift. Barnehageloven åpner for at eier kan være representert i den enkelte barnehages samarbeidsutvalg (SU). Gjennom en slik representasjon vil bydelsutvalget få bedre innsikt i barnehagedriften enn gjennom et tilsynsutvalg, da bydelsutvalget vil være representert i alle de kommunale barnehagenes samarbeidsutvalg.

Bydelsdirektøren vil gi en årlig status på det tilsynet som er gjennomført i henhold til barnehagelovens bestemmelser med oversikt over avvik og tiltak for lukking av disse. Bydelens årlige rapportering til Byrådsavdeling for kunnskap og utdanning vil også bli fremlagt bydelsutvalget til orientering.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Status tilsyn 2012 tas til orientering
2. Det opprettes ikke tilsynsutvalg for barnehager
3. Bydelsutvalget oppnevner representanter til SU i alle de kommunale barnehagen.
Representantene oppnevnes for valgperioden.
4. Bydelsdirektøren avgir en status for tilsyn i barnehagene en gang i året